

- wakacje '88 -

NICETAS 11

JESTEŚCIE ZAPROSZENI

DO

SANKTUARIUM UNITÓW PODLASKICH
W KOSTOMŁOTACH NA DZIEŃ 4 WRZEŚNIA 1988

BY WZIĄĆ UDZIAŁ ^{11⁰⁰}

W MODLITWIE DZIĘKCZYNNEJ ZA

TYSIĄCLECIE CHRZTU RUSI KIJOWSKIEJ

poprowadzi ją :

J. eks. Umiecki Arcybp. Mirostów Manesym
sekretarz Watykańskiej Kongregacji
Kościółów Umieckich

kazanie wygłosi :

J. E. Ks. Kard. Henryk Gulbinowicz
Metropolita Wrocławski, Exonerk
Watykańskiej Kongregacji Kościółów Umieckich

śpiewać będą :

miejscowy chór parafialny i chór męski
"Harfa" z Białej Podlaskiej

w części artystycznej wezmą udział:
zespoły regionalne i artyści scen
krakowskich.

o. Roman

Koncelebra między kapłanami różnych obrządków katolickich

Sobór Wat. II przywrócił praktykę koncelebry w obrządku łacińskim. Odtąd wielu biskupów i księży łacińskich prosiło Watykańską Kongregację Kościołów Wschodnich o zezwolenie na koncelebrowanie z katolickimi wschodniakami. Także wschodni chcieli z łacinnikami koncelebrować.

Odczuwało się pilną potrzebę uregulowania tej sprawy. Radania kanonistów i liturgistów skupiły się wokół dwu problemów :

- I. potrzeby koncelebry międzyobrzędkowej oraz
- II. sposobu koncelebrowania.

Ad I. Koncelebra międzyobrzędkowa jest wyrazem i świadectwem jedności między Kościołami i kapłanami różnych obrządków katolickich. Trzeba ją koniecznie popierać. Wchodzi również w grę i względy praktyczne przemawiające za nią jak podróże, przebywanie na terenie innego obrządku lub na terenie obrządkowo mieszanym.

Oto niezupełny wykaz motywów, kiedy kapłani różnych obrządków katolickich mogliby koncelebrować:

- a/ podkreślenie więzów miłości łączących kapłanów różnych obrządków katolickich,
- b/ podkreślenie jedności z władzą kościelną w wypadku kapłana innego obrządku z ordynariuszem miejsca lub w zakonie jedność kapłanów różnego obrządku ze swym przełożonym,
- c/ świętowanie lokalnych uroczystości, na które przychodzą kapłani różnych obrządków,
- d/ wspólne podróże i pielgrzymki kapłanów do miejsc kultu innego obrządku niż swój.

Ad II. Znajdujemy się przed dwoma możliwościami :

- a/ koncelebracja przy użyciu jednej anafory, czyli monolitur-giczna,
- b/ koncelebracja, w której każdy kapłan zachowuje anaforę swego obrządku i synchronizuje się z innym, czyli koncelebra polilitur-giczna, synchronizowana.

Koncelebra monolitur-giczna ma walory pozytywne decydujące. Nie stwarza też poważnych trudności. W koncelebrze funkcja kierowania ceremoniami należy do przewodniczącego. Inne zaś role zleca się koncelebransom i w ten sposób ich zadania są zredukowane, co nie powoduje uszczerbku dla integralności celebrji i obrządku. Przecież koncelebra ze swej natury nie wymaga, by wszystkie ceremonie były wykonywane przez poszczególnych uczestników.

Jednolitość koncelebry międzyobrzędkowej ma być zachowana tylko w tym co istotne. Nie wyklucza ona zachowania charakterystycznych dla każdego obrządku elementów. Należy więc zachować :

- a/ szaty i insygnia własnego obrządku,
- b/ własny język, dając jednak pierwszeństwo językowi zgromadzenia przynajmniej w częściach recytowanych głośno,
- c/ gesty : znak krzyża, sposób błogosławienia,
- d/ modlitwy czytane po cichu.

Zbierając powyższe myśli należy ustalić :

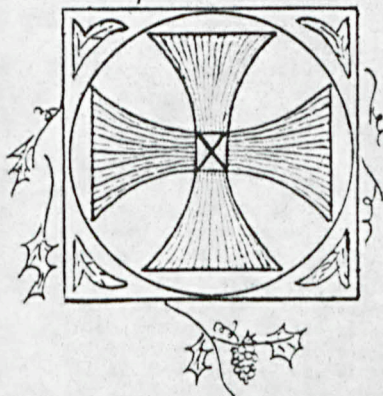
- 1/ Koncelebrę międzyobrzędkową należy popierać, bo wzmacnia więzy miłości między kapłanami różnych obrządków; jest wyrazem jedności Kościoła i podkreśla wspólnotę między kościołami partyku-larnymi.
- trzeba trzymać się obrządku Kościoła zapraszającego
 - trzeba mieć na względzie aktywne uczestnictwo wiernych.

- 2/ Trzeba zachować jednolitość tylko co do istoty przy użyciu tej samej anafory,
- trzeba wykluczyć wszelkie formy synchronizacji przez nakładanie na siebie anafor
 - trzeba unikać hybrydyzmu /przemieszania obrządków/tzn. wprowadzania elementów niezgodnych z innym obrządkiem.
- 3/Koncelebranci powinni zatrzymać szaty i insygnia własnego obrządku.Trzeba także zachować drugorzędne elementy właściwe swemu obrządkowi,które nie przeszkadzałyby jednolitości koncelebry.Uniknie się wtedy zarzutu hybrydyzmu /przemieszania obrządków/.
- 4/ Przy konsekracji wszyscy powinni dostosować się do języka przewodniczącego,jeśli wszyscy głośno wymawiają tę formułę.

Uwaga. W odprawianiu poza koncelebrą każdy kapłan powinien używać chleba kwaszonego lub praśnego w zależności od obrządku . Ale w razie braku można używać zamiennie oba rodzaje chleba unikając niezrozumienia wiernych.

Opracowane na podstawie "Servizio Informazioni per le Chiese Orientali" Nr 409-410 (s.xxxv nn 7-7), 1980.

Za ten święty dany nam przez Boga czas Jubileuszu Tysiąc-lecia Chrztu R u s i K i j o w s k i e j , aby wszystkie narody Wschodniej Słowiańszczyzny,które uczestniczą w dziedzictwie Chrztu świętego Włodzimierza w falach Dniepru,mogły bez przeszkód cieszyć się nieustannie Zmartwychwstałym Chrystusem,do Pana módlmy się.

Hospodi, pomiluj.
Panie, zmiłuj się.
Kyrie, elejson.

Wyjaśnienie
słowa
"prawosławny"

W obecnej sytuacji słowo "prawosławny" kojarzy się od razu z wyznaniem chrześcijanina wschodniego,który nie uznaje papieża za zwierzchnika swego Kościoła.Natomiast słowo "katolicki" momentalnie odnosimy do chrześcijan,którzy podlegają najwyższej władzy administracyjnej papieża rzymskiego. Aktualnie więc w takim znaczeniu słowa te są w opozycji do siebie. "Lecz od początku tak nie było" /Mt 19,8/.

Słowo "prawosławny" było znane w chrześcijaństwie od bardzo dawna,ale było używane w innym znaczeniu.Termin ten pojawia się już w drugim wieku w pismach apologetów,a później u Ojców Kościoła.Jest ono przekładem greckiego "orthodoxos" używanego na określenie prawdziwej wiary.Przechodził takie same dzieje jak słowo "katolicki".Oba one były używane dla wyrażenia prawdziwości i powszechności chrześcijaństwa.Kiedy Kościół był jeszcze niepodzielony,określał tych nie używano przeciwnie względem siebie.Co więcej,od czasu edyktu cesarza Teodozjusza Wielkiego z 380 r. za katolików byli uwa-

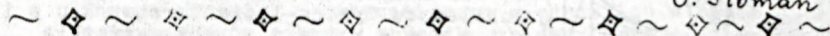
żanitylko wyznawcy Symbolu /Wyznania wiary/ nicejskiego i w ten sposób określenie "katolicki" stało się synonimem słowa "prawowierny" czyli "prawosławny". I tak, chrześcijanie bizantyjscy mówili o sobie, że są katolikami, a chrześcijanie zachodni, że są ortodoksyjnymi czyli prawosławnymi.

Gdy po wielu latach nastąpił rozłam /1054 r./ między tymi dwoma częściami jednego Kościoła Chrystusowego, słowo "prawosławny" związało się z bizantyjską częścią Kościoła, a słowo "katolicki" z łacińską, zachodnią. Stały się dźwiękami oznaczającymi wyznanie prawosławne i katolickie w obecnym znaczeniu obiegowym tych słów. Stały się słowami o przeciwstawnym znaczeniu.

Tak jak przez pierwsze tysiąclecie między Bizancjum i Rzymem była wspólna wiara i administracja, tak samo i obie tradycje liturgiczne były wspólnym dziedzictwem. Na terenach łacińskich przebywali bizantyjscy modlący się po swojemu i nikt ich nie uważał za błędnowierców. Np. istniejący do dziś bizantyjski klasztor pod Rzymem w Grota Ferrata założony w pierwszym tysiącleciu przez św. Nilę, nigdy nie był w opozycji wiary do Rzymu.

Gdy więc po rozbiću chrześcijaństwa odłączeni bizantyjscy na nowo przyjmowali jedność z Kościołem Rzymskim, to nie przywłaszczali sobie całości liturgii bizantyjskiej od Kościoła wyznania prawosławnego, lecz nadal modlili się tradycją przodków pierwszego tysiąclecia Kościoła niepodzielonego.

O. Roman

Z notesu kronikarza

29 maja. Kilkaset młodych ludzi różnych wyznań chrześcijańskich uczestniczy w unickiej Liturgii w ramach trzydniowego zjazdu ekumenicznego w Kodniu. Odwiedził też nas Ks. biskup Zdzisław Tranda, z Kościoła Refor-mowanego.

Czerwiec. Trwają intensywne prace artystów ASP z Warszawy przy nakładaniu polichromii w miejscowej cerkwi. Bóg zapłać za ofiary na ten cel.

◆ Istny "najazd" pielgrzymów i turystów na Kostomłoty z różnych stron Polski i zza granicy. W roku 1987 było ich ok. 60 tysięcy.

◆ W "La Croix" w Palmowej niedzieli ukazał się artykuł o Kostomłotach pt. "Nadzwyczajna historia Kostomłot". Spopularyzował nasze Sanktuarium we Francji.

3 lipca. Idea Sanktuarium Unitów Podlaskich przedstawiona została w wywiadzie o. Romana dla "Ładu". Przeczytaj !!! "Ład" nr 27(1988).

◆ Sezon rekolekcji młodzieżowych w naszym Sanktuarium w pełni. Plac wokół cerkwi unickiej zaroził się młodzieżą. Zapełniły się domki campingowe, coraz szersze

grono młodych Polaków poznaje duchowość bizantyjską akurat w Tysiąclecie Chrztu Rusi.

◆ Ks. Biskup Dr Jan M A Z U R , Ordynariusz Podlaski obrz. łac. na spotkaniu księży trzech dekanatów poświęconym Kongresowi Eucharyst. w diecezji Podlaskiej, powiedział: "Spodziewany jest przyjazd Papieża do Polski w roku 1991. I prawdopodobnie nastąpi wówczas beatyfikacja Męczenników Unitów Podlaskich." Wielka to szansa dla naszego Sanktuarium.

◆ Anonsujemy ukazanie się w najbliższym czasie podwójnego numeru "Więzi" za lipiec i sierpień. Zawiera oba dokumenty Jana Pawła II o Tysiącleciu Chrztu Rusi i wspaniałe artykuły o Sanktuarium Unitów Podlaskich w Kostomłotach. Przyjemnej lektury dla przyjaciół Kostomłot !

W liturgicznym kalendarzu naszego obrządku 10 lipca św. Olgi - babki św. Włodzimierza, 15 lipca - samego właśnie św. Włodzimierza, 24 lipca - św. św. Borysa i Gleba (Romana i Dawida), męczenników, synów św. Włodzimierza, Chrzciciela Rusi. W tym roku obchodziliśmy je wyjątkowo uroczystie.